

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ВІДДІЛЕННЯ ЗАГАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ФІЛОСОФІЇ ОСВІТИ
ДЕРЖАВНА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ, ПСИХОЛОГІЇ Й ОСВІТНЬОГО МЕНЕДЖМЕНТУ
ІМЕНІ ПРОФЕСОРА Є. ПЕТУХОВА
ХЕРСОНЬСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ КИЇВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
КАФЕДРА ТЕОРІЇ І МЕТОДИКИ ВИХОВАННЯ
РІВНЕНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ГУМАНІТАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

VI ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВО-МЕТОДОЛОГІЧНИЙ СЕМІНАР З ІСТОРІЇ ОСВІТИ

**«Понятійно-термінологічний апарат історико-педагогічних досліджень: історія і сучасні підходи»
у рамках Всеукраїнського фестивалю науки – 2021
(до 30-ї річниці Незалежності України)**

19 травня 2021 року

ПРОГРАМА

КИЇВ

NATIONAL ACADEMY OF EDUCATIONAL SCIENCES OF UKRAINE
DEPARTMENT OF GENERAL PEDAGOGY AND PHILOSOPHY OF EDUCATION
V.O. SUKHOMLYNSKYI STATE SCIENTIFIC AND PEDAGOGICAL LIBRARY OF UKRAINE
PROF. YE. PETUKHOV DEPARTMENT OF PEDAGOGY, PSYCHOLOGY AND
EDUCATIONAL MANAGEMENT OF KHERSON STATE UNIVERSITY
PEDAGOGICAL INSTITUTE OF BORYS GRINCHENKO KYIV UNIVERSITY
DEPARTMENT OF THEORY AND METHODOLOGY OF EDUCATION OF RIVNE STATE
HUMANITARIAN UNIVERSITY

**VI ALL-UKRAINIAN SCIENTIFIC AND METHODOLOGICAL
SEMINAR ON THE HISTORY OF EDUCATION**

**"Conceptual and terminological apparatus of historical
and pedagogical research: history and modern
approaches"**

**within the framework of the All-Ukrainian Festival of
Science – 2021**

(to the 30th anniversary of Independence of Ukraine)

May 19, 2021

PROGRAM

KYIV

НАПРЯМИ РОБОТИ СЕМІНАРУ:

- про понятійно-термінологічну систему сучасної історико-педагогічної науки;
- педагогічний понятійно-термінологічний апарат у структурі історико-педагогічних дисертацій: критичний аналіз;
- вплив зарубіжної понятійно-термінологічної лексики на вітчизняні історико-педагогічні дослідження;
- про відображення історії розвитку педагогічних понять і термінів у науковій, навчальній та довідковій літературі;
- розвиток історико-педагогічної терміносистеми в незалежній Україні (1991-2021).

ПОРЯДОК РОБОТИ:

13⁵⁰–14⁰⁰ Реєстрація учасників

14⁰⁰–17⁰⁰ Робота семінару

РЕГЛАМЕНТ

Доповіді – до 10 хв.

Повідомлення – до 5 хв.

Обговорення – до 3 хв.

Семінар відбудеться в онлайн-режимі на платформі Google Meet за посиланням: <https://meet.google.com/trq-axzf-jbn>

За матеріалами семінару буде підготовлено та оприлюднено збірник тез доповідей в електронному форматі.

Вступне слово:

Березівська Лариса Дмитрівна, доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, директор Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського

Вітальне слово:

Сисоєва Світлана Олександрівна, доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України, академік-секретар Відділення загальної педагогіки та філософії освіти НАПН України

Модератори семінару:

Сухомлинська Ольга Василівна, доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України, головний науковий співробітник відділу педагогічного джерелознавства та біографістики Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського;

Березівська Лариса Дмитрівна, доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, директор Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського

Доповіді та повідомлення:

Сухомлинська Ольга Василівна, доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України, головний науковий співробітник відділу педагогічного джерелознавства та біографістики Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського

До питання про становлення української педагогічної термінології: історіографічний аспект

Березівська Лариса Дмитрівна, доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, директор Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського

Поняттєво-термінологічний апарат історії освіти як складника педагогічної науки крізь призму європейських вимірів: нові фронтири

Гавриленко Тетяна Леонідівна, доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри соціальної роботи та освітніх і педагогічних наук Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка

Поняттєво-термінологічний апарат дослідження розвитку початкової освіти в Україні другої половини ХХ – початку ХХІ ст.

Гупан Нестор Миколайович, доктор педагогічних наук, професор, головний науковий співробітник відділу суспільствознавчої освіти Інституту педагогіки НАПН України

Про типові помилки у понятійно-термінологічному апараті дисертацій з історії педагогіки

Драч Оксана Олександрівна, доктор історичних наук, професор кафедри всесвітньої історії Київського університету імені Бориса Грінченка

Історія освіти Русі: особливості понятійно-термінологічного апарату досліджень

Зайченко Іван Васильович, доктор педагогічних наук, професор КВНЗ «Уманський гуманітарно-педагогічний коледж» ім. Т. Г. Шевченка

Про понятійно-категоріальний апарат курсу «Етика науково-педагогічного працівника вищої школи»

Іванюк Ганна Іванівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки та психології Київського університету імені Бориса Грінченка

Наукова інтерпретація понятійного апарату історико-педагогічних досліджень

Калініченко Надія Андріївна, доктор педагогічних наук, професор кафедри біології та методики її викладання Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка

Понятійно-термінологічний апарат дослідження педагогіки В.О. Сухомлинського науковцями 70-80-х років ХХ століття

Колесник Ірина Іванівна, доктор історичних наук, професор, академік Української Академії історичних наук, провідний науковий співробітник відділу української історіографії Інституту історії України НАН України

«Українське ХІХ століття» у категоріях глобальної історії

Коляда Наталія Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи

Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

Понятійно-термінологічний апарат дослідження дитячого руху

Кравченко Оксана Олексіївна, доктор педагогічних наук, професор, декан факультету соціальної та психологічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

Гендерний підхід у вивченні історико-педагогічних процесів

Лавріненко Олександр Андрійович, доктор педагогічних наук, головний науковий співробітник відділу теорії і практики педагогічної освіти Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України

Історико-педагогічні аспекти дослідження феномену педагогічної майстерності в Україні

Петренко Оксана Борисівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії і методики виховання Рівненського державного гуманітарного університету

До питання упорядкування понятійно-термінологічної системи сучасної історико-педагогічної науки

Федяєва Валентина Леонідівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки, психології й освітнього менеджменту імені проф. Є. Петухова Херсонського державного університету

Генеza понять «сімейне виховання», «виховання дітей в сім'ї» в історико-педагогічній науці ХХ століття

Янченко Тамара Василівна, доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри педагогіки і методики викладання історії та суспільних дисциплін Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка

До питання про використання термінології сучасної освіти в історико-педагогічних дослідженнях

* * *

Баліка Людмила Миколаївна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і методики виховання Рівненського державного гуманітарного університету

Феномен поняття «шкільна бібліотека»

Батрун Ірина Володимирівна, кандидат педагогічних наук, учитель російської мови та літератури Харківської загальноосвітньої школи I–III ступенів № 101

Ідеї В. Сухомлинського про виховання громадянина і патріота

Блах Валерія Сергіївна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки, психології й освітнього менеджменту імені проф. Є. Петухова Херсонського державного університету

Термінологічне визначення поняття «інтелектуальна власність» у законодавчому полі України

Бричок Світлана Борисівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки початкової, інклюзивної та вищої освіти Рівненського державного гуманітарного університету

Понятійно-термінологічний апарат як основа дослідження педагогічної персоналії

Венгловська Олена Анатоліївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та психології Київського університету імені Бориса Грінченка

Багатоаспектність відображення педагогічних понять в історико-педагогічних дослідженнях України (1991–2021)

Гриб'юк Олена Олександрівна, кандидат педагогічних наук, доцент, старший дослідник, провідний науковий співробітник Інституту інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України

Розроблення та узгодження термінологічних стандартів комп'ютерно орієнтованих методичних систем дослідницького навчання (КОМСДН)

Гринькова Надія Михайлівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і методики виховання Рівненського державного гуманітарного університету

Позашкільна освіта і виховання як історико-педагогічна проблема

Дяченко Людмила Миколаївна, кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник відділу педагогічного джерелознавства та біографістики Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського

Аналіз термінологічної системи сучасної німецької педагогіки

Лапаєнко Світлана Володимирівна, кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник, завідувач сектору наукової інформаційно-бібліографічної діяльності відділу наукового інформаційно-аналітичного супроводу освіти Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського

Педагогічні поняття в енциклопедичній літературі: порівняльний аналіз

Меленець Людмила Іванівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної та початкової освіти Київського університету імені Бориса Грінченка

Загальнопедагогічні поняття й терміни в системі педагогічного знання: від «дитячого садка» до «закладу дошкільної освіти»

Міхно Олександр Петрович, кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник, директор Педагогічного музею України; старший науковий співробітник відділу педагогічного джерелознавства та біографістики Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського

«Феномен» як історико-педагогічне поняття

Москаленко Алла Миколаївна, кандидат педагогічних наук, доцент, заступник декана факультету психології, доцент кафедри педагогіки Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Наукова мова історико-педагогічних досліджень

Олійник Валентина Василівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри психології Хмельницького інституту Міжрегіональної Академії управління персоналом

Національна складова загальної середньої освіти як поняття

Пермінова Людмила Аркадіївна, кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки, психології й освітнього менеджменту імені проф. Є. Петухова Херсонського державного університету

Поняття «дидактична компетентність» в історичному вимірі педагогічної науки

Прудченко Інна Іванівна, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри соціально-гуманітарних дисциплін Київського кооперативного інституту бізнесу і права

Категоріально-процесуальна реконструкція вищої освіти

Стельмашук Жанна Григорівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і методики виховання Рівненського державного гуманітарного університету

Сутність поняття «виховання»: аналіз довідкової літератури

Страйгородська Людмила Іванівна, кандидат історичних наук, в. о. завдувача сектору рідкісних видань відділу педагогічного джерелознавства та біографістики Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського

Перше галузеве довідкове видання «Словник термінів педагогіки, психології та шкільного адміністрування» (П. Горецький, 1928 р.) у фонді ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського

Тарнавська Сніжана Вікторівна, кандидат історичних наук, вчений секретар, старший науковий співробітник відділу педагогічного джерелознавства та біографістики Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського

Зміст поняття «освітня галузь “Суспільствознавство”» у державних стандартах базової середньої освіти України

Хопта Світлана Михайлівна, кандидат філологічних наук, старший науковий співробітник відділу педагогічного джерелознавства та біографістики Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського

Лексичний рівень дитячих періодичних часописів 20-х – початку 40-х рр. ХХ століття (на прикладі журналу «Червоні квіти»)

Щербина Віталій Юрійович, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки, психології й освітнього менеджменту імені проф. Є. Петухова Херсонського державного університету

Регіональний підхід у розкритті терміносистеми виховання дітей у сім'ї

Юркова Тетяна Федорівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки, психології й освітнього менеджменту імені проф. Є. Петухова Херсонського державного університету

Розвиток поняття «ціннісне ставлення до природи» у наукових дослідженнях вітчизняних вчених

* * *

Білоцерківець Ірина Петрівна, молодший науковий співробітник відділу наукового інформаційно-аналітичного супроводу освіти Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського

Поняття lifelong learning («освіта впродовж життя») у термінологічному апараті сучасних досліджень

Бондаренко Вікторія Володимирівна, старший науковий співробітник Педагогічного музею України

З історії термінології на позначення дітей з інвалідністю (за матеріалами фондів Педагогічного музею України)

Бондарець Марія Анатоліївна, здобувач ступеня PhD Рівненського державного гуманітарного університету

Специфіка трактування зарубіжного поняття «moral insanity» у вітчизняній науці

Василенко Світлана Борисівна, молодший науковий співробітник відділу педагогічного джерелознавства та біографістики Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського

О. П. Рудницька про поняття «мистецька освіта»

Золотаренко Тетяна Олександрівна, провідний бібліотекар відділу науково-методичної, соціокультурної та міжнародної діяльності Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського

Поняття «дистанційна освіта» в українській і зарубіжній педагогіці

Демида Євгенія Федорівна, науковий співробітник відділу педагогічного джерелознавства та біографістики Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського

Внесок Б. С. Манжоса у розвиток термінологіки методики навчання

Деревянко Тетяна Михайлівна, науковий співробітник відділу педагогічного джерелознавства та біографістики Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського

Поняття «профільне навчання» у нормативно-правових документах і концепціях незалежної України

Дурдас Алла Петрівна, науковий співробітник відділу педагогічного джерелознавства та біографістики Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського

Поняття «виховання» у франкомовному науковому дискурсі

Карайван Христина Іванівна, студент Ізмаїльського державного гуманітарного університету

Творча реалізація ідей В. Сухомлинського в сучасній освіті Китаю

Коваль Катерина Юріївна, здобувач 2-го курсу PhD аспірантури зі спеціальності 011 Освітні педагогічні науки Рівненського державного педагогічного університету

Змістове наповнення поняття «полікультурне виховання»: компаративний аналіз

Косенчук Юлія Геннадіївна, аспірант Київського університету імені Бориса Грінченка

Інтегрований підхід до використання понятійного апарату в історико-педагогічних дослідженнях

Лелюх Софія Романівна, здобувач ступеня PhD Рівненського державного гуманітарного університету, вчитель англійської мови Рівненської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 9

Освітньо-просвітницька діяльність православних священників: до проблеми термінології

Матюшинець Яна Володимирівна, аспірант Київського університету імені Бориса Грінченка

Характеристика понятійного апарату у поступі історії педагогіки кінця XIX – 20-ті рр. XX століття

Мушка Іван Васильович, науковий співробітник відділу педагогічного джерелознавства та біографістики Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського

Поняття «важкі діти» в педагогічній спадщині Василя Сухомлинського

Павленко Тетяна Степанівна, науковий співробітник відділу педагогічного джерелознавства та біографістики Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського

С. Ф. Русова про поняття «українська школа»

Павлова Олена Сергіївна, аспірант кафедри педагогіки, психології й освітнього менеджменту імені проф. Є. Петухова Херсонського державного університету

Термінологічне визначення поняття «партнерство» у науковому предметному полі педагогіки

Петренко Інна Федорівна, здобувач ступеня PhD Рівненського державного гуманітарного університету

Сутність і змістове наповнення поняття «педагогічні підходи»

Пислярь Олександра Олегівна, аспірант кафедри педагогіки, психології й освітнього менеджменту імені проф. Є. Петухова Херсонського державного університету

Терміносистема поняття «освітній менеджмент» у законодавстві України XXI ст.

Петрушко Юлія Олександрівна, здобувач ступеня PhD Рівненського державного гуманітарного університету

Трактування поняття «домашня освіта» в історико-педагогічній науці

Середа Христина Володимирівна, молодший науковий співробітник Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського

Поняття «освітня галузь “Технології”» у нормативно-правових документах і концепціях незалежної України (2000-2018 рр.)

Сібаров Станіслав Дмитрійович, викладач біології Навчально-виховного комплексу «Школа гуманітарної праці» Херсонської обласної ради

Авторська школа в обґрунтуванні вітчизняних вчених на сторінках науково-довідникової літератури

Сухомлинська Леся Віталіївна, науковий співробітник відділу педагогічного джерелознавства та біографістики Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського

Включення В. О. Сухомлинським поняття «духовність» у загальнопедагогічний дискурс

Хомич Оксана Олександрівна, аспірант Київського університету імені Бориса Грінченка

Використання англомовних педагогічних понять у міждисциплінарних дослідженнях

Чала Наталія Володимирівна, молодший науковий співробітник відділу педагогічного джерелознавства та біографістики Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського

Педагогічна термінологія американського педагога Г. Манна

Організаційний комітет:

- ✓ **Березівська Л. Д.**, доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, директор ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського;
- ✓ **Іванюк Г. І.**, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки та психології Київського університету імені Бориса Грінченка;
- ✓ **Петренко О. Б.**, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії і методики виховання Рівненського державного гуманітарного університету;
- ✓ **Сухомлинська О. В.**, доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України, головний науковий співробітник відділу педагогічного джерелознавства та біографістики ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського;
- ✓ **Федяєва В. Л.**, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки, психології та освітнього менеджменту імені проф. Є. Петухова Херсонського державного університету;
- ✓ **Тарнавська С. В.**, кандидат історичних наук, вчений секретар ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського;
- ✓ **Хопта С. М.**, кандидат філологічних наук, старший науковий співробітник відділу педагогічного джерелознавства та біографістики ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського;
- ✓ **Деревянко Т. М.**, науковий співробітник відділу педагогічного джерелознавства та біографістики ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського;
- ✓ **Середа Х. В.**, молодший науковий співробітник відділу педагогічного джерелознавства та біографістики ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського;
- ✓ **Золотаренко Т. О.**, провідний бібліотекар відділу науково-методичної, соціокультурної та міжнародної діяльності ДНПБ України імені В. О. Сухомлинського, технічний модератор.